704/04

Den 30. august 2004 blev i sag nr. 62.527:

xxxx xxxxxxxx
xxxxxxx xx xxxxxxx
xxxx xxxxxxx

mod

Codan Forsikring A/S
Gl. Kongevej 60
1790 København V

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikring i Codan Forsikring A/S, klager over, at selskabet med virkning fra den 1/10 2003 har anset hendes erhvervsevne for at være nedsat med mindre end 2/3 og dermed har genoptaget præmieopkrævning og indstillet udbetalingen af forsikringsydelse.

Selskabet modtog den 4/3 2001 en anmeldelse af tab af erhvervsevne fra klageren. Det fremgår af denne anmeldelse, at hun var uarbejdsdygtig på grund af slidgigt i fingrene. Hun havde arbejde med produktion af termoruder og kontorarbejde i sin ægtefælles virksomhed. Klageren arbejdede angiveligt 37 timer om ugen og tjente ca. 250.000 kr. om året. Det fremgår endvidere af anmeldelsen, at hun var blevet sygemeldt fra den 1/11 2000.

Selskabet modtog lægelig dokumentation for sygdommen og bevilgede ydelser i henhold til forsikringen.

I forbindelse med tilkendelsen af ydelser gjorde selskabet bl.a. opmærksom på, at forsikringen dækker den generelle erhvervsevne, men at selskabet i en midlertidig periode ville være indstillet på at vurdere sagen i forhold til forsikredes hidtidige erhverv.

Selskabet indhentede løbende oplysninger om sagen og forlængede bevillingen af ydelser.

Det fremgår af de lægelige akter i sagen, at klageren først og fremmest havde gener fra begge hænder, men der var også oplysninger om lettere gener fra skulderbæltet og ud i armene.

Klageren blev i foråret 2002 arbejdsprøvet i sin ægtefælles virksomhed i sin tidligere stilling. I forbindelse med denne arbejdsprøvning blev der udfærdiget en journal over arbejdsprøvningsforløbet. Det fremgår af journalens vurderingsafsnit:

> "Det vurderes at pgl. ikke har nogen stor arbejdsevne, når det drejer sig om brugen af hendes hænder og arme. Hendes arbejdsfunktioner er begrænsede specielt når det drejer sig om at skulle bruge hænder og underarme. Det vil ikke være let at finde en arbejdsgiver, som kan profitere af hende som arbejdskraft også selv om der ydes tilskud. Og dog har hun nogle resurser som vil kunne udnyttes på arbejdsmarkedet. Her kan nævnes parkeringsvagt, hvor hun stort set ikke skal bruge sine hænder og hun vil kunne gå omkring, da benene ikke fejler noget. Der vil også kunne findes kontrol opgaver, hvor der ikke er så stort behov for, at hun skal bruge sine hænder.
>
> …
>
> Konklusion.
>
> Det må konkluderes at pgl. vil kunne klare et job i nogen grad, dog ikke hvor hun skal belaste sine hænder og arme. Det vides ikke hvor mange timer hun kan arbejde, såfremt hun havde et arbejde uden belastning af hænder og arme. Hun er ind til nu kun afprøvet inden for det hun tidligere har arbejdet med og der brugte hun sine hænder meget. Det vil dog ikke være let at finde afprøvnings sted, hvor hun ikke skal bruge sine hænder. Jeg mener hun vil kunne arbejde nogle timer om dagen, såfremt hun ikke belaster sine hænder, dog er det tvivlsomt om hun kan placeres uden økonomisk støtte, da hendes produktivitet nok ikke er så høj på grund af hænderne."

Vejleder P.M. har i skrivelse af 17/6 2002 anført:

> "Den tidligere rapport indikerede at pgl. kunne klare et flexjob i ægtefællens virksomhed. Baggrunden for dette var, at hun kunne tage en hel del pauser i løbet af dagen. Hun arbejdede ofte i 20 minutter til ½ time hvorefter hun holdt pause. Hvorefter hun

igen kunne arbejde lidt. [Klageren] oplyser nu at ægtefællen ikke har det godt helbredsmæssigt og der er stor tvivl om han kan vedblive at klare arbejdet i virksomheden. Hun kan ikke forestille sig at hun kan komme ud i en vilkårlig virksomhed og arbejde på samme måde."

H. Kommunes lægekonsulent har i notat af 12/8 2002 bl.a. noteret følgende:

"Der foreligger de lægelige oplysninger som er brugt i forbindelse med arbejdsskadesagen, hvoraf det fremgår, at pågældende igennem mange år har haft symptomer fra nakke og ryg, hvor der er tale om muskelinfiltrationer, lette tegn til thoracalt facetsyndrom. Der har ikke været tegn til rodkompression i ryggen, men let iskias på højre side. Herudover er der påvist slidgigt i begge tommelfingre samt venstre 2-3 finger og højre 2 finger. Behandlingen har været manuel mediciner samt kiropraktor og selvtræning.

Undertegnede har ud fra pågældendes lidelse svært ved at forstå den meget nedsatte arbejdsfunktion."

I situationen hvor klagerens erhvervssituation fortsat var uafklaret valgte selskabet at forlænge udbetalingerne på forsikringen.

Klageren blev herefter undersøgt af speciallæge i reumatologi O.M. Af erklæringen af 12/2 2003 fremgår bl.a.:

"<u>Objektivt:</u>

…

OE: Håndtrykskraft kun 1 kg bilat. (smertebetinget).

I øvrigt ikke udfaldssymptomer.

Neg. Tinel-symptom volart på håndleddene.

Skuldre og albuer nat.

Udtalte periarticulær belægninger på 1. fingers rodled, hvor der også er krepitation.

Håndled nat.

Lidt artroseforandringer i 2.-3. fingers yderled. Fri håndknytning og ikke extensionsdeficit i fingrene."

Selskabet har om erklæringen anført følgende:

> "Hertil kommer, at O.M. [speciallæge i reumatologi] nævner, at forsikrede har haft problemer med tilbagevendende smerter nederst i lænden. Ved objektiv undersøgelse af lænderyggen findes ømhed af de nederste lændehvirvler. Der findes let nedsat bevægelighed i ryggen. Det fremgår ikke klart af erklæringen, hvilken del af rygsøjlen, der har hæmmet bevægelighed ved foroverbøjning. Da det er nævnt, at der er fiksation midtthorakelt kunne man antage, at den indskrænkede bevægelighed findes i brystryggen. Røntgenundersøgelse af lænderyggen viser i øvrigt beskedne slidgigtforandringer i forhold til forventede aldersforandringer."

Selskabet indhentede herefter yderligere oplysninger fra kommunen, hvoraf det fremgår, at klageren havde søgt førtidspension. Selskabet har ikke modtaget kopi af kommunens pensionsafgørelse, men da klageren har oplyst, at sagen er anket, går selskabet ud fra, at der er givet afslag på tilkendelse af førtidspension.

I skrivelse af 9/10 2003 til klageren har selskabet meddelt, at hun ikke længere har ret til 100 % præmiefritagelse og udbetaling af månedlige ydelser, idet selskabet har vurderet, at hendes generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst 2/3.

Klageren er utilfreds med selskabet afgørelse og har i klageskrivelsen til nævnet anført følgende:

> "**1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …**
> …
> Jeg måtte stoppe med arbejdet p.g.a. mange smerter. Vi kontakter en jobkonsulent, han foreslår en arbejdsprøvning med kontorarbejde med henblik på et flexjob på 15 timer ugentlig. Arbejdsprøvningen begynder 17/1-5/3 02. Jeg kunne klare ca. 1 1/2 til 1 3/4 time om dagen, men med mange pauser indimellem. d.v.s. mit arbejde var fordelt over hele dagen, jeg kan dermed ikke opfylde de 15 timer som et flexjob kræver ugentlig.
> Jeg er senere i arbejdsprøvning hos B. … i perioden 15/10-6/12-02. Gennemsnitlig arbejdstid pr. dag 1 3/4 time ÷ pauser, som udgjorde ca. 30-40 min. om dagen. Jeg havde meget ondt i mine fingre, og var nødt til at tage disse pauser. Min gigtmedicin

blev fordoblet fra 4x600mg til 8x600 mg i døgnet, desværre gav det bivirkninger i maven.

Jeg har problemer hver dag med at mine fingre slår fra, og så taber jeg det jeg har i hænderne. Det er ikke rart når man mister kontrollen!.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet?

Jeg vil gerne opnå Codans forståelse for min situation, de vurderer min erhvervsevne for høj i forhold til de effektive timer jeg kan klare."

I selskabets skrivelse af 17/12 2003 til nævnet hedder det bl.a.:

"Efter en fornyet gennemgang af sagen skal vi fastholde den trufne afgørelse.

…

Hvis det ikke er muligt at vurdere den generelle erhvervsevne, er der praksis for, at selskabet i en midlertidig periode tilkender ydelser på baggrund af en vurdering af erhvervsevnen i hidtidige erhverv. Denne midlertidige periode ophører, når det er muligt at vurdere den generelle erhvervsevne eller når forsikrede har været sygemeldt i 18 måneder.

I nærværende sag, har vi også efter, at der er forløbet 18 måneder efter første sygedag, bevilget forsikrede ydelser. Vi har hver gang gjort opmærksom på, at bevillingen kunne stoppe, når vores lægekonsulent vurderede, at der ikke var udsigt til bedring af erhvervsevnen.

I forbindelse med vurderingen af sagen har vi haft sagen forelagt for vores lægekonsulent. Vores lægekonsulent har hæftet sig ved, at der ikke er væsentlige indskrænkninger i fingrenes bevægelighed. Sammenholdes dette med de øvrige lægelige oplysninger om gigtlidelsen i forsikredes fingre, er der ikke dokumentation for en lidelse af en sådan sværhedsgrad, at den generelle erhvervsevne kan anses for at være nedsat med mindst 2/3.

Vores lægekonsulent vurderer, at der ikke burde være noget til hinder for, at forsikrede påtog sig job, som citeret ovenfor fra kommunens journalnotat. Forsikrede burde også kunne varetage almindelig telefonbetjening; særligt hvis hun får mulighed for at arbejde med håndfri betjening.

Det bemærkes, at vi i forbindelse med sagens behandling, løbende har fulgt sagen hos kommunen. Da vi fik meddelelse om, at forsikrede havde fået afslag på førtidspension vurderede vi, at det var muligt at vurdere den generelle erhvervsevne. Det bemærkes i den forbindelse, at det ikke kan forpligte Codan til at fortsætte udbetaling, at bevilling af ydelser i første omgang er forlænget ud over den 18 måneders periode, der blev omtalt i det indledende bevillingsbrev.

På den baggrund skal vi fastholde den trufne afgørelse."

Forsikringsbetingelserne for livsforsikring indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**§ 3. Dækning ved tab af erhvervsevne som følge af invaliditet**

Den aftalte dækning ved tb af erhvervsevne udbetales efter bestemmelser i Hafnia Forsikring's regulativ for invalideydelser ved tab af erhvervsevne.

…

§ 10. Præmiefritagelse ved tab af erhvervsevne som følge af invaliditet

Den løbende præmiebetaling bortfalder ved tab af erhvervsevne efter bestemmelserne i Hafnia Forsikring's regulativ for Invalideydelser ved tab af erhvervsevne - …

Regulativ for invalideydelser ved tab af erhvervsevne som følge af invaliditet indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**Definition af invaliditet**

1. Ret til præmiefritagelse og invaliderente har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne, uden at det skyldes forsæt således, at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne.

2. Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til præmiefritagelse og udbetaling af invaliderente, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til - bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, alder og køn,

…

6. Hafnia Forsikring kan gøre ret til fortsat præmiefritagelse og fortsat udbetaling af invaliderende betinget af, at forsikrede tilkendes offentlig pension, der svarer til en nedsættelse af erhvervsevnen til 1/3 eller derunder."

Nævnet udtaler:
Nævnet har gennemgået de foreliggende oplysninger og finder, at klagerens helbredstilstand pr. 1/10 2003 var således stabiliseret, at der med rette af selskabet blev foretaget en vurdering af hendes generelle erhvervsevne.

Nævnet finder det efter sin gennemgang af sagen ikke godtgjort, at klagerens generelle erhvervsevne var nedsat i et sådant omfang, at hun har krav på præmiefritagelse og udbetaling af invaliderenteerstatning efter den 1/10 2003.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand